

Tidig kvävegiva till tunna höstvetebestånd

Ingemar Gruvaeus, Fältforskningsenheten SLU och Hushållningssällskapet, Skara

Trots mycket svagt utvecklade höstvetebestånd våren 2003 har inte tidig kvävegödsling medfört någon större merskörd i jämförelse med engångsgiva före stråskjutning. Stor tidig giva var även i år ett dåligt alternativ.

Bakgrund

Våren 2003 var många vetefält mycket tunna på grund av den torra hösten 2002. Uppkomsten hade varit mycket sen och plantorna hade bara ett till två blad vid tillväxtstart på våren dvs. de var helt obestockade. Såbruket hade dessutom ofta varit grovt varför det dessutom var tunt med plantor.

Under de senaste åren har det ofta varit negativt att lägga kväve mycket tidigt på grund av förluster innan plantorna har hunnit ta upp näringen. Därför ville vi i år lägga extra resurser på att följa upp om det är som det oftast sägs, att vi i tunna bestånd bör försöka gynna bestockningen genom tidiga kvävegivor. Serien är ett samarbete mellan de regionala försöken och Hydro Agri AB.

Försöksplan

Sex försök lades ut på fält där bestånden var jämna men svagt utvecklade. Den totala

kvävegivan om 160 kg N lades som hel giva före stråskjutning (slutet av april till början av maj) eller delad med 40 resp. 80 kg N vid tillväxtstart i slutet av mars till början av april.

Resultat

I mitten av maj såg de tidigt gödslade leden i allmänhet frodigare och bättre ut. Någon skillnad mellan 40 eller 80 kg N tidigt kunde inte urskiljas. Slutresultatet i form av skörd är i de flesta fall något osäkert men den mindre tidiga givan har givit något bättre skörd än engångsgiva medan en stor tidig giva även i år har varit riskfylld i flera fall. Nederbörds-mängden mellan första och andragivan var liten men tillräcklig för synbar gödslingseffekt utom i E län där det föll större mängder regn. Efter andra gödslingstidpunkten kom det också regn tätt efter. Vi fick därför snabb gödslingseffekt.

På grund av den förhållandevis fuktiga och kalla våren har tidig gödsling i allmänhet inte spelat någon större roll trots de mycket tunna bestånden på våren. Kvävet i huvudgivan har ändå hunnit ge effekt innan plantorna haft något större kvävebehov. Dessutom var markstrukturen mycket bra och kväveinnehållet i marken stort efter den torra vintern vilket bör minska behovet av tidig gödsling.

Växtnäring

Tidigt kväve till tunna bestånd. L3-2265, 5 försök

Gödslingstidpunkt		Skörd kg/ha					
Tidigt ca 1/4	Normalt	Län					Medel
	före stråskjutning Kvävegiva	ABC	E	R	R	U	
Ogödslat		2500	3830	2230	2910	3150	2924
0	160	3900	6460	6700	6170	6350	5916
40	120	-50	-150	+ 190	+ 420	+ 330	+ 148
80	80	-390	-280	-420	+ 260	+ 210	-124
CV %		9,2	2,5	4,3	5,5	2,5	
LSD		500	230	380	480	230	
Förfrukt		Korn	Höstraps	Höstvete	Vårraps	Havre	
Sort		Kosack	Ballad	Tarso	Lars	Olivin	
N-min vår		87		30	48	31	
Gödslingsdatum							
Tidig		4/4	25/3	28/3	26/3	8/4	
Normal		6/5	2/5	24/4	24/4	7/5	
Skott per m ² , vår		349	353	327	324	147	

Gödslingstidpunkt		Protein i % av ts					
Tidigt ca 1/4	Normalt	Län					Medel
	före stråskjutning Kvävegiva	ABC	E	R	R	U	
Ogödslat		12,0	9,5	8,8	9,6	9,9	10,0
0	160	14,8	12,9	10,8	9,7	13,2	12,3
40	120	14,5	12,3	11,2	9,6	12,3	12,0
80	80	14,4	11,7	10,5	10,1	12,4	11,8

Gödslingstidpunkt		N-Skörd kg/ha					
Tidigt ca 1/4	Normalt	Län					Medel
	före stråskjutning Kvävegiva	ABC	E	R	R	U	
Ogödslat		45	54	29	42	47	43
0	160	86	124	108	89	125	106
40	120	83	116	115	94	123	106
80	80	75	108	98	97	121	100